

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת עקב
תשפ"ב

גיליון 125

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

"תנה בני לבך לי"

פניני הפרשה

"והיה עקב תשמעון" (ז יב)

בדברי ה'זוהר' בפרשיתנו מאריך לדבר במעלות ה'ברכות' שמברכים על האכילה ב'ברכות הגנהני' ו'ברכת המזון'. המובא מכך בפרשיתנו. ואפשר לרמוז זאת בפסוק זה 'והיה עקב תשמעון' שדייקא מתוך ה'גשמיים' – העקבים בא אחר כך: 'תשמעון' – הברכות שיש בהם ענין ושמיעה, ונהיה – 'תשמעון' – שמיעה בקול ה' – התגלות כבוד מלכותו. וכידוע בהירוורים שנעשים באכילה כראוי בברכותיה.

ואפשר להוסיף ולומר: שהר"ת של זה הפסוק 'והיה עקב תשמעון וכו' בנימטריא: 'ברכות' ועוד שבעה עשר שגמ' טוב ע"ד הפסוק: (ישעיה ג) אָמְרו צְדִיק פִּי טוֹב פִּי פָרִי מַעֲלֵיקָם יֵאָכְלוּ - ענין אכילתם של צדיקים.

"והיה עקב תשמעון" (ז יב)

בדברי רש"י ע"כ: **המצוות הקלות שאדם דש בעקביו**. ובדברי המדרש **נתחומא** שדור המלך אמר לפני הקב"ה שניזהר גם במצוות הקלות ע"ד הפסוק: **בשמרם עקב רב' (יער"ש)**.

ואפשר לומר ע"פ דביהם (ב"ר פרשה מב), אין 'והיה' אלא לשון **שמחה**, (ועיינן ע"כ בספרי החסידות). **דוא בהא תליא, דע"י שמחת המצוות, ששמחים ומעריכים כל דבר מצוה' – נוהרים גם במצוות הקלות שרשים בעקבים**. וזהו: 'והיה' – 'דע"י שמחת המצוות – עקב תשמעון' שישמעו ויקיימו גם המצוות הקלות.

"והיה עקב תשמעון ושמר ה' אלוך לך את הברית" (ז יב)

גדול הוא כוח השמיעה – דע"י מתחברים אנו להש"ת, גם אם נמצאים בעקבים, וכמו דמצינו אצל יתרו דבכוח השמיעה עזב את כל הע"ז והתחבר ל'ברית' עם עם ישראל (המובא בפסוק זה 'את הברית'). וכמוכא (ליקו"מ מ"ז ב) עה"פ **וישמע יתרו** ששמיעת יתרו נחשב לשמיעה, שנכנס באוניו.

כן אפשר להסמך ולומר ע"פ דברי הזוהר (במדבר קלח): **"דבשמיעה אתכליל - בינה"**, והא 'בינה' הוא עולם התשובה, וזהו הסמיכות בין 'שמיעה' ל'עקבים', לאלו הנמצאים בעקבים וצריכים לחזור בתשובה. כן אפשר להוסיף ע"ד רמז בפסוק: **"שמע ישראל"** שגם אלו הרחוקים מאוד אומרים פסוק זה: **וביותר בעת מסירות נפשם לה'** (עיינן בליק"מ פ ב). וזהו: **"והיה עקב תשמעון"** – שגם אלו מעם ישראל הנמצאים בעקבים רח"ל, נמצאת השמיעה של **שמע ישראל**.

"ולא תעבור את אלהים כי מקש הוא לך" (ז טז)

בתרגום אונקלוס: **מוקש' לתקלא'** שהוא **מכשול**. ועונותיו של האדם הם מכשול לאדם ע"ד: **"עבירה גוררת עבירה"**, ובליקוטי מוהר"ן (י"ד) שצריכים יגיעות רבות כדי להפשיט הבגדים הצואים שנלבשו ע"י העוונות, כמו שכתוב (זכריה ג): **"הסירו הבגדים הצאים"**, כי אלו הבגדים מונעים אותם מלחזור לקב"ה, והם מפסיקים כמו נהר המפסיק, שא"א להלך דרך אותו הנהר.

"איכה אוכל להורישם... לא תירא מהם" (ז יז יח)

כבר מובא בגודל מעלת מידת ה'עזות דקדושה', כדברי המשנה (אבות פ"ה) **"הוי עז כנמר"**, ובליקוטי מוהר"ן (קמ"ז) על גודל מעלת העזות דקדושה מביא את מאמרם **"מפני מה ניתנה תורה לישראל מפני שהן עזין"** (ביצה כח): וזאת אנו רואים כאן בקרא, שהדבר הראשון שהפסוק מצווה הוא: **"לא תירא מהם"** – עזות דקדושה. ואפ"ל בדרך רמז: שהר"ת של: **לא תירא מהם** (עם האותיות, התיבות והכולל) הוא גימטרייה: **עזות**. רמז ל'עזות דקדושה'.

לתוך קשרי המלחמה, ומתגבר על ידי חוזק ואומץ לבו. וכן להיפך, רכי לבב הם מתפחדים, כמ"ש (דברים כ): **"איש הירא ורך הלבב"...** כי על ידי רך לבב, על ידי זה הוא מתיירא.

כשיש לאדם לב ישראלי אין שייך אצלו מקום

היה זה; עת עקר רבינו מוהר"ן את מקום מגוריו לעיר ברסלב, עז היה חפצו שיהיה לו מקום הולם מחוץ לעיר בו יוכל להתבודד ולשפוך לבו לפני השם יתברך. "האם מצוי כאן מקום מתאים להתבודדות?" שאל מישוהו מאנשי המקום. מצויה מערה אחת המתאימה לדבר זה, השיב לה, "אך רחוקה היא מעט מן העיר". רחוק? השיב רבינו בשאלה, מהו למעשה המרחק בין הפה והלב? "רבינו אף ציין בהזדמנות זו, כי כדי לקיים את עצת ההתבודדות אין זקוקים תנאים מיוחדים, "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפניך ובלבדך לעשותו". – את ההתבודדות אפשר לקיים גם לא מחוץ ליישוב, אפשר להתבודד לפניו יתברך בכל מקום ובכל זמן.

ועוד זאת מסופר כעין זה, על מקום לבו של אדם שזה תמיד קרוב אליו, מהמובא בשיחות הר"ן (קל"ט): סיפר לי אחד מאנשיו, שפעם אחד סיפר לרבינו ז"ל, שדיברו לו איהו שידוך לפניו, ואמר האיש לפניו, ששם אין מקום לפניו (לדור שם). השיב לו: **כשיש לאדם לב של ישראלי אין שייך אצלו מקום, כי הלב הוא אלוקות.** והרי כך הם נכתבים (ליקו"מ י"ז ב): **כשיש לאדם לב, אין שייך אצלו מקום כלל, כי אדרבה, הוא מקומו של עולם וכו'.** כי האלוקות הוא בלב, כמו שכתוב (תהלים ע"ג): **"צור לבבי"**. ואצל השם יתברך נאמר (שמות ל"ג): **"הנה מקום אתי"** - שהוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו (כמוכא בפרש"י, ובמד"ר שם). נמצא, מי שיש לו לב ישראל, אין ראוי לו לומר שמקום זה אין טוב לפניו, כי אין שייך אצלו מקום כלל, כי אדרבה הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו.

ליבותיהם של החסידים

וזעיר מעט על לבבותיהם של החסידים, נלמד מעובדות הללו (המובאים בשיח שרפי אודש): רבי יוחנן גלטט היה לו לב נשבר ורגש גדול מאוד, היה הולך מדי יום להשתטח על ציון רבנו למשך זמן, והיה מרטיב בדמעותיו כ"כ את ציון רבנו, עד שהיו הבאים מבחינים על הציון אם כבר ביקר בה, לרוב החלוחית מדמעותיו הרבים שהיו מרטיבים ממש את ציון רבנו הקדוש.

רבי מרדכי באברינצער המכנה מאסטיל, היה אדם בעל לב חם וטוב כזה, עד שכשהיו היהודים תושבי העיר 'באבריניץ' רוצים לתת דוגמא לטוב לב, היו אומרים **"לב טוב כרבי מרדכי"**, כי מעולם לא ראוהו כועס חלילה, שום כעס וקפיידא.

אמרנו על רבי נתן ברי"ל באברינצער, שדומה הוא בפניו למוהר"נית סבו. הוא היה אברך מופלג במעלה מאד, והיה לו לב חם כזה להש"ת שהיה יכול לעמוד בתפלה בציון רבנו בערב ראש-השנה בציפות מהבוקר אחר התפלה, עד עת הליכתו למקוהו סמוך לתפילת המנחה של ערב ראש-השנה. שעמד כעשר שעות רצופות ומתפלל בקולי קולות, תפילות, תהלים ועוד. וכשהיה מספר זאת רבי לוי"צ בנדר; אמר כמתגעגע: מאין לוקחים כיום לבבות עם רגשות כאלו!?

"תנה בני לבך לו ועיניך" (משלי כג). ובמדרש: 'אמר הקדוש ברוך הוא אי יתבת לי לבא ועינא אנא ידע דאנת דידי'. ניתן את ליבנו, רגשותינו להקב"ה, למעשים טובים. נעבדהו בלבב שלם בתפילותינו ובעבודתנו, דהא הכל בו תלוי ועומד. רחמנא ליבא בעי.

השבוע אנו קוראים בפרשה את הפסוק שגם נקראת בקריאת שמע: **"ולעבדו בכל לבבכם"**. פסוק זה כבר מתפרש בפי חז"ל על ענינה של עבודת התפילה. רש"י בפירושו מביא דרשת הספרי: עבודה שהיא בלב, וזהו תפילה, שהתפילה קרויה עבודה.

ברם; אין מקרא יוצא מדי פשוטו, וכבר דרשוהו על קיום מצוות התורה ביכולת הלב וכמובא בזהר על עשיית המצוות בדחילו ורחימו. ובספר 'זמרת הארץ' להרה"ק מטשעהרין: כי עיקר שלימות העבודה היא שתהיה בכוונת הלב בשלימות, בבחינה: ולעבדו בכל לבבכם, כי רחמנא ליבא בעי. ואפשר לומר שכתוב ענינו של **"לב"** יחד עם "תפילה", ללמד על כלל עבודתנו ומצוותנו שיהיה 'בלב שלם' – דהא עיקר שלימות עבודה שהיא משולבת יחדיו עם "התפילה" – כמוכא ע"כ בארכה.

"לב" הצייר של המידות לטוב ולרע

על מהותו של **"לב"** בר ישראל בשרשי הדברים, וגם הקשר לתפילה, נוכל ללמוד מהא המובא בעומק בליקוטי מוהר"ן (תורה מ"ט), בהסבירו: שקודם הבריאה היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף. והיה ברצונו שיתגלה מלכותו, מצמצם את האור לצדדיו, ונשארו חלל פנוי. ובתוך החלל הפנוי, ברא העולמות (כמובאר ביע"ץ חיים"). והתגלות מלכותו אי אפשר להשיג אלא על ידי המידות, של ידם משיגים אלוקות, ויודעין שיש אדון מושל ומנהיג.

והלב הוא הצייר של המידות, כמו שכתוב: **"צור לבבי"**. וכבר בבריית העולם נבראו שני היצרים כדברי חכמינו (ברכות ס"א) על הפסוק: **"ויוצרי" - בשני יודיין**. והם שני יצרין, יצר טוב ויצר הרע.

ועיקר היצרים, הם המלב כמו שכתוב: **"כי יצר מחשבות לבו"**, וע"י יוכל לבוא להתגלות המידות, הינו לעבוד את הש"י בהדרגה ובמיידה. וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם הלב, בבחינת ערלת לב. ומקלקל את הבריאה, החכמה שבלב. כי היצר הרע הוא טיפשות לב, כמו שכתוב (דברים י'): **"ומלתם את ערלת לבבכם"**, ותרגומו: **"ית טפשות לבכון"** וכשחושב מחשבות טובות בלב איך לעבוד את הש"י, בזה נעשה לבו: **"צור לבבי"**, ובבחינת: **"ולבי חלל בקרבי"**, וע"י פעולותיו ומידותיו הטובים, מתגלה בתוך חלל הפנוי – בעולמו אנו שהוא מקבל עליו עול מלכות שמים שלמה.

וזה הכתוב בפרשיתנו **"ולעבדו בכל לבבכם"**, איזהו עבודה שבלב זה תפלה (תענית ב). כי תפילה היא התגלות מלכותו בזה העולם – מלכות דוד, כמ"ש על דוד המלך: **"ואני תפלה"**. ועיקר התפילה תלוי בלב, שישים לו לב עליה. שלא יהיה 'בשפתם כבודני ולבם רחוק ממני'. וע"י תפלה שבלב, נתגלה מלכותו בתוך החלל הפנוי, בתוך המידות, בתוך העולמות.

עיקר הגבורה הוא בלב

ובדברים המפורשים למעשה ב'עבודת הלב' הוא בדבריו בליקוטי מוהר"ן (קל"ח): כי עיקר האלוקות הוא בלב, כמו שכתוב (שם ע"ג): **"צור לבבי"**. ומי שהוא 'בר לבב' בבחינת (שם ק"ט): **"ולבי חלל בקרבי"**, יוכל לידע עתידות, על ידי מה שהלב אומר לו, שהוא דברי ה' ממש. וזהו: **"לך אמר לבי בקשו פני"** (תהלים כ"ז), ופירש רש"י: **בשליחותך, כי מה שהלב אומר, הם דברי ה' ממש. והבן.**

ועוד שם (ליקו"מ ח"ב מג): עיקר הגבורה הוא בלב דהיינו מי שלבו חזק, אינו מתיירא משום דבר ורץ

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה כמשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"והגר... אשר בקרבך" (דברים טז זא)

מסירות נפשו של רבי אברהם הגר לשמירת שבת

כפר קטן היה סיניצא, מוריק ובעל מראה מלבב, ששכן בקרבת העיר רוסטוב. מלא היה כפר זה - ביבול עשיר של דגן וירק, גם בעצי פרי היו עמוסים, והלחם מעולם לא חסר מעל שולחנם. אנשי הכפר - רובם ככולם התגיירו והסתפחו לנחלת השם, וגם התקרבו לחסידות ברסלב. בראש השנה היו באים לאומן להתפלל עם הקיבוץ. במראהם היו אנשים איתנים וגבוהים בעלי שיעור קומה ורחבי גרם. בקלויז היו שולחנות מיוחדים שהוקצו עבורם. גם עזרת הנשים נגדשה מן הגיורות שהתלו אל בעליהן לראש השנה באומן. הגרים ונשותיהם עמדו על רגליהם בכל עת התפילה ורק הגירו דמעות כמים ללא הפוגות, כי לקרוא ולהתפלל מתוך המחזור לא ידעו כלל... היה זה החסיד רבי נחום שוסטער, סנדלר במלאכתו, אחד מאנשי התמימים והצדיקים אשר באומאן, ובא לשכון בכפר הגרים, הוא לימדם אלף בית, סידור, חומש, משנה, הלכה ואגדה, וגם הטעימים מתורת רבינו שהחיותה את נפשם ואת רוחם.

בין גרי צדק אלו, היה אחד בשם אברהם, אשר רבי לוי יצחק בנדר העיד כי הכירו אישית, צדיק תמים היה וממתפללי בית הכנסת באומן.

ויהי היום ושלטון הרשע נטפל אל גר הצדק דגן, וגזר דינו להישלח לארץ גזירה סיביר - - - לא יחיד היה אברהם בסיביר הקפואה, מידי יום ביומו נשלחו לשם מאות ואלפי בני אדם ואומללים, אשר נמנע מהם אור יום וחיים נורמליים, ורק אל עבודת פרך נועדו.

באחד הימים נודע לראשי המחנה, כי גר הצדק רבי אברהם הוא אדם מלומד ושולט היטב ברוי הקריאה והכתיבה, שהם בורים ונבערים לא שלטו בהן. כיון שכך שלח הממונה על המחנה לקרוא לו והציע בפניו הצעה פתוחה: במקום לטכן את חייו מדי יום ביומו בעבודת פרך ובכבוד בקרח בחוץ, יעבירו אותו למשרד מוסק היטב, ותפקידו יהיה מעתה ללמד מחכמתו לאחרים.

הצעה כזו הייתה בגדר העברה מגיהנום לגן עדן עלי אדמות... אבל בין הדברים נאמר לו כי יצטרך לעבוד גם בשבת.

כאשר שמע הגר רבי אברהם את הבקשה האחרונה, קפץ ממקומו כנשדף, שערותיו סמרו, פניו אדמו ובקול לא לו זעק: "ייהודי הנני! אמנם לא מבטן ומלידה, כי אם גר אנוכי... אך אוכל לשבר אוזניכם כי אחד הדברים שמשכו אותי להתגייר הייתה שבת קודש! היא תחשו כי אמיר מתנה נצחית ששבת קודש שמה, ברוחה גשמת חולפת בעולם כצל" הממונים רחשו מחימה נוכח דבריו. הם סילקו אותו מלפניהם בקללה, ומני אז הורע מצבו שבעתיים.

לסיביר הגיע רבי אברהם חסון ובריא בשר, אבל כעבור תקופה קצרה שחה קומתו, רוזן פשה בכל גופו וכל כולו הפך לשלד אדם עקב התנאים האיומים והעבודה הקשה.

והיה זה באחד הימים, הגיעה שרה אשתו היערה לראות את בעלה. לא קלה הייתה דרכה, טלטולים רחים נטלטה וקשיים רבים היו מנת חלקה עד שהצליחה להגיע לעיר העבות בסיביר הנוראה, היא הגיעה מתנשמת, שואלת וחוקרת על בעלה, ובידה צרור מכל אשר השיגה; מעט בגדים חמים, מיני מזונות ומשקה.

כאשר ראתה שרה את בעלה רבי אברהם, לא הכירה אותו, כה שונה היה מראהו. אך כאשר שמעה את קולו ונוכחה כי אדם מיוסר זה הנו בעלה החסון התמיר ובעל הדרת פנים לשעבר, פרצה זעקה מרה מגרונה והיא נפלה מתעלפת תחתה...

כאשר שבה רוחה נזעקה תוך שהיא פוכרת ידיה בצער נורא: "אוי לי שראיתך בכך...!" רבי אברהם הביט בה בשלווה ופניו הקרינו אור מיוחד שאף היא הבחינה בו: "היודעת את שרה, אמר, אין מלים בפי להודות להקב"ה על הנסיון שעמדתי בו בסיעעא דשמיא..."

שרה הקשיבה בפה פעור על ההצעה שהוצעה לו להמיר את עבודתו המפרכת שסכנת חיים בה לעבודת קלה יחסית בבית נוח ומוסק היטב. "ואתה לא הסכמת?! -" נזעקה ופיה נשאר פעור.

רבי אברהם משיב בגבורה ועוז: "שמח אני על הקורבן שאני מקריב לשבת קדשנו..."

"אבל אם תציל את חייך עכשיו, עוד תזכה לשמור שבתות רבות כאשר תשתחרר מפה..."

"איני מחפש חיתרים - אמר רבי אברהם, כשפניו מביעות עוז ונחישות - מוכן אני למסור נפשי על קדושת השבת - כה אמר, ולא הוסיף לדבר בעניין.

וכשהיה רבי לוי יצחק מספר את סיפורו המצמרר, אמר: בסופו של דבר לא עמד גופו המעונה בתלאו, הוא הוציא את את נשמתו בערבות סיבירית הקפואה ונטמן בגרבי עפרה הבוצניים, אבל רוחו הכבירה והנשגבה של גר הצדק שלבו בער לשבת ניצחה, היא עלתה והתעלתה מעלה מעלה לשמי רום - אשרי חלקו!

המניח פניני הפרשה

יודעת עם לבבך כי כאשר יסור איש את בנו הוי"ה אלוך מיסרך

על אף ייסור איש את בנו - היסורים - ואלוהיך מייסרך - מידת הדין, כבר הוקדם לכך: ה'וי"ה' - מידת הרחמים - ה'א' מייסרך. וכמוכא ברש"י (ריש בראשית); שהקב"ה הקדים מידת הרחמים ושיתפה למידת הדין, והיינו דכתיב 'ביום עשות ה'וי"ה אלוהים ארץ ושמים'.

ולמעשה מה שנוכל ללמוד מכאן דבתוך מידת הדין, ישנה גם רחמים.

"ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ" הגה 'ארץ' נקראת 'מלכות', וכמוכא (בלק"ת להאר"י) עה"פ ארץ אשר אבניה וכו' 'סתם ארץ הוא בנוקבא'.

וזהו ע"י 'ושמרתם את כל המצוה' זוכים ל'ירשתם את הארץ' - להתגלות מלכותו. שבעצם כל המצוות הם שנוכל להשיג אותו ית' בעולמנו וכמוכא ע"כ רבות. ובליקו"מ (ל"ג) 'זוה בחינת של תרי"ג מצוות, כי השי"ת שיער בדעתו שעל ידי המצוה הואת נוכל להשיג אותו, ועל ידי זה צמצם את אלקותו דוקא באלו התרי"ג מצוות'.

כן אפ"ל ע"פ המובא (ליקו"מ כ"ב) "ע"י שמשמש הגוף להנשמה בעשית מצוות מעשיות, נעשה הגוף בחינת בשר להנשמה", וזהו: 'ושמרתם את כל המצוות' - ע"י קיום המצוות - 'וירשתם את הארץ' שגם ה'ארץ' - ארציות הגוף מתעלה.

"ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום" (יא ח) ע"פ דברי התולדות יעקב יוסף (ג פז): "ש"לבוש האדם נעשה מהימים שלו ממש, כנגד רמ"ח איבריו הזכר, וש"ס"ה לא תעשין הם בנוקבא, דעיקר לבוש האדם הם מרמ"ח מצוות עשה, רק צריך שלא יפגום בהש"ה ימים שהם נגד הלא תעשין, וזוה נשלם האדם לגמרי". ויש לדייק בדבריו - "אשר אנכי מצוך - היום", שהמצוות - הם הם הימים של האדם.

"ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום למען תחזקו" ה'מצוות' הם אשר נותנים 'חזוקה' לאדם, ע"ד 'מצוה גודרת מצוה'. וזהו: 'ושמרתם את כל המצוה' - בריש, ולאחמ"כ: "אשר אנכי מצוך היום". דנשתלשל מכך עוד מצוות.

"ארץ אשר ה' א' דרש אותה חמדי... מראשית שנה עד אחרית שנה" (יא יב) ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (מ תנינא) שמי שטעם באמת טעם ארץ ישראל יכול להכיר באחר אם היה אצל צדיק אמת על ראש השנה, יעיי"ש.

ואפ"ל שזהו הפסוק: "ארץ אשר ה' א' דרש אותה" דקאי על ארץ ישראל, ובהמשך: 'מראשית שנה עד אחרית שנה' הרומז על 'ראש השנה'.

ואפשר להוסיף בתיבת: 'דורש' ע"ד הכתוב 'דרשו ה' בהמצאו' - דקאי על ימי התשובה, ובראש ראש השנה כמוכא בר"ה (י"ח).

"והיה אם שמוע תשמעון" (יא יג) בדבריהם (סוכה מו. ורש"י): 'אם שמוע תשמע בישן תשמע בחדש'. ולכאורה יש לדייק היכן זה נרמז בתיבות אלו.

ויש לומר ד'בתשמעון' הנלמד מכך דברים חדשים - ישנה תוספת אות ת', ואות ת' הוא מלשון חקיקה ורשימה ע"ד הכתוב (יחזקאל ט) 'זהותית תי' (ויעריין בליקו"מ א), וענין זה של חקיקה ורשימה שייכת ביותר בלימוד חדש, וכדברי המשנה באבות על הלימוד לקטן שהוא כמו דיו כתוב על נייר חדש.

ואפ"ל להוסיף ע"ד 'בשמעו המקרא' שב'שמעו' 'הטעם הוא 'מהפך' - לאחור - לימוד ישן, וב'תשמעו' הטעם הם ב'פשטא' - לפנים - לימוד חדש.

"למען ירבו ימיכם וימי בניכם כימי השמים על הארץ" (יא כ"א) לכאורה מהו הלשון: "כימי השמים על הארץ", הו"ל למימד כאותם הימים של בריאת העולם, דזהו משמעותו של 'ימי השמים על הארץ'.

ואפ"ל בהקדם בדברי הרשב"ם: דזה הולך על הברכה שיהא מטר מן השמים, והאדמה תתן יבולה.

ובליקוטי מוהר"ן (ה ב) שעיקר שלימות האדם לאחר הסתלקותו, שלא יהיה למעלה אלא גם בארץ ע"י שישאיר אחריו בניו ותלמידים ההולכים בדרכי ה' וממשיכים דרכו. וזהו: סיפא של קרא - קאי על הרישא, שכתוב 'למען ירבו ימיכם וימי בניכם' - דאזיל ומפרש מהו: אריכות ימים - שסובב בעיקר על אריכות ימים שלעתידי כמוכא בדבריהם.

ובהרכה היא: "כימי השמים על הארץ" שיושפע המשך אריכות ימיכם גם לאחר ההסתלקות מ'השמים' - ששם אתם נמצאים למעלה - "על הארץ" - שהשארתכם יהיה גם בכאן על הארץ. וזהו ע"פ דברי הרשב"ם: השפעה מלמעלה ללמטה. אך גם בפרטיות אריכות ונצחיות ימי חיי האדם.

גם בדברים קלילים ושווים לכל נפש - יש לנו את היכולת להתחדש ולהתרענן בתמידות!

זוית ראיה <<

מן הקצור ההוא! ישיבו התקדים | מנצלים את ה'בין הזמנים'!

ילדים יקרים! רבים הם הילדים שנמצאים כעת בימי "בין הזמנים". בהרבה סוגי אפנים זה מתבטא, וכמו למשל הילדים ב'אמריקה' שגם הם נסעו למחנות נפש בין ההרים, ועוד דגמאות. "לכל זמן ועת" - ואמר שלמה המלך ב'קהלת'. כל זמן יש לו את תפקידו הוא. מה שקשור לזמן זה. בימי בין הזמנים - כל זמן זה - וכדאי לנו לנצל זאת. יש לנו הזמנים אלו ה'זמנות' ו'תרה לקיים מצוות' "כבוד אב ואם", אנו נמצאים יותר בפית' ואנו יכולים להרויח כל כך הרבה מצוות דאורייתא, כל דבר קטן שאנו עושים והורינו שמחים מכם - אנו מרויחים עוד מצוה. גם הילדים שנמצאים במחנות נפש - יש להם הזדמנות להתקשר ולדבר עם דרך השלפון, ולשמח אותם - הם מחכים לזה מאוד...

כן יש לנו הזדמנות; ללמד למודים חדשים וקלים מה שכל השנה אין לנו את הזמן לכה. ישנם כל כך הרבה ספרים בתורתנו הקדושה, ובהתענינות עם הורינו או רבותינו - הם יכולים לתת לנו את הדרך והכוון - מה פדאי לנו ללמד בימים אלו - גם לבד.

אנו יכולים לסדר את הדברים שדחינו את זה תמיד לזמנים אחרים - עכשו זה הזמן. כן אנו יכולים גם לקיים את העצה של תפלה והתבודדות ולשפך את לבנו לפני השם יתברך. עם מעט מחשבה טובה - נוכל למצא הרבה דברים טובים שישאר לנו לנצח - דוקא מימים אלו.